

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОСВІТА І ЗДОРОВ'Я ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ І ЗДОРОВ'Я

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова

2024 р.

УДК 37.016:613]:005.745
0-72

Матеріали VI Міжнародного симпозиуму «Освіта і здоров'я підрастаючого покоління»: Зб. наук. Праць / За ред. Білик В.Г. Вип. 6. К.: Алатон, 2024. 227 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрущенко Віктор Петрович – ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, академік НАПН України, Член кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор.

Тимошенко Олексій Валерійович – декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор.

Білик Валентина Григорівна – завідувачка кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор.

ISBN 978-617-7834-38-9

© Редакційна колегія, 2024
© Автори статей, 2024
© Видавництво «Алатон», 2024

просто відволікання уваги на приємних заняттях; використання ігрових методів для передачі стратегій управління стресом.

Список використаних джерел

1. Бардин Н.М., Жидецький Ю.Ц., Кіржецький Ю.І. та ін. Стресостійкість : навчальний посібник / за ред. Я.М. Когута. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 204 с.
2. Безпечний простір. Корекційно-розвиткова програма формування стійкості до стресу в дітей дошкільного віку та школярів. Навч.-метод. Пос. Київ. Пульсари. 2021. Режим доступу: <http://surl.li/ckska>
3. Дьоміна Ж., & Омельчук О. (2023). Феномен стресостійкості як провідного чинника збереження здоров'я учнівської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, (12(172)), 73-77. [https://doi.org/10.31392/UDUnc.series15.2023.12\(172\).13](https://doi.org/10.31392/UDUnc.series15.2023.12(172).13)
4. Кудінова М.С. (2017) Екзогенні та ендогенні фактори стресу в учнів: психологічний аналіз. *Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. Психологія. Том 22. Вип. 4 (46): 24.*
5. Макаренко О., Вінс В., Ходос О. (2008) Психолого-педагогічні особливості прояву стресу у молодших школярів. *Соціальна психологія. № 6.* URL: <http://surl.li/wqj>
6. Палько Т.В. (2020) Професійний стрес: причини та наслідки. *Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія. Том. ІХ.(13): 278-284.*
7. Хлонь О. (2023) Формування стресостійкості у дітей як умова правосвідомої поведінки. *Освітньо-науковий простір Випуск 4 (1 – 2023) DOI 10.31392/ONP.2786-6890.4(1).2023.17*
8. Чистенко І.Г. (2013) Особливості адаптації учнів різних вікових груп до стресових чинників. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Психологічні науки. 114: 204-207.* Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vchdpuph_2013_114_43
9. Talbot C., Wessels M. Life Skills Education and Psychosocial Support for Conflict-Affected Children and Adolescents. An International Network for Education in Emergencies. 2017. URL: <http://surl.li/skvjw>
10. Wessels M. (2016) Strengths-based community action as a source of resilience for children affected by armed conflict. *Global Mental Health. Vol. 3:1-5.* URL: <http://surl.li/skvik>

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я ДО ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ

Кудря Олександр Олександрович

студент 2 курсу магістратури спеціальності Середня освіта «Здоров'я людини»,
УДУ імені Михайла Драгоманова

Лободинський Антон Миколайович

студент 2 курсу магістратури спеціальності Середня освіта «Здоров'я людини»,
УДУ імені Михайла Драгоманова

Ігнатенко Сергій Анатолійович

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Актуальність проблеми формування навичок здорового способу життя насамперед визначається різким погіршенням здоров'я підростаючого покоління, що зумовлено соціальним, економічним, екологічним станом українського суспільства на сучасному етапі. З огляду на це, одним із найважливіших завдань

вищої школи є підготовка майбутніх учителів, які здатні вирішувати питання збереження здоров'я як учнів, так і свого власного. Сучасний етап розвитку нашого суспільства потребує консолідації свідомості навколо ідеї побудови гуманістично орієнтованої, демократичної держави.

Аналіз наукових джерел засвідчив, що питанням збереження й зміцнення здоров'я приділялася постійна увага науковців різних часів, від античних філософів (Аристотель, Сократ, Гіппократ, І. Кант та ін.) до сучасних учених (В. Бабич, Л. Байкалова, С. Барашков, М. Безруких, В. Бобрицька, О. Бондаренко, В. Бондін, І. Брехман та інші).

Закономірно, що це відповідальне завдання покладається державою насамперед на вчителя: головна увага має бути зосереджена на підготовці нового покоління педагогів, підвищенні їхньої загальної культури, професійної кваліфікації та соціального статусу до рівня, що відповідає їхній ролі в суспільстві. важливе завдання щодо підготовки майбутнього вчителя, який здатний не лише навчати й виховувати школярів, а й формувати їхню культуру здоров'я, тобто ціннісне ставлення до власного здоров'я. Необхідно готувати майбутніх учителів загальноосвітніх навчальних закладів до сумлінної ґрунтовної оздоровчої і профілактичної роботи учнями. [3, с. 110-116.]

Отже, майбутні вчителі загально-освітніх навчальних закладів повинні достатньо чітко усвідомлювати цінність власного здоров'я й використовувати для його збереження і зміцнення весь арсенал сучасних педагогічних технологій.

Проте, незважаючи на високі вимоги в умовах сьогодення до рівня здоров'я педагогів, воно характеризується низькими показниками.

Переконані, що формування свідомого ставлення до власного професійного здоров'я

повинно розпочина-тися під час навчання майбутніх учителів. На жаль, сьогодні в більшості вищих навчальних закладів не створюються необхідні умови, які сприяли б усвідомленню студентами значущості професійного здоров'я, недостатньо розроблені механізми формування в них здоров'я-збережувальних навичок і вмінь, вироблення позитивного ставлення до здоров'я як до необхідної умови здійснення професійної діяльності, важливої професійної цінності. [2]

Науково обґрунтованим є той факт, що фізичне, психічне, моральне, духовне і професійне здоров'я взаємопов'язані між собою, тобто в тому разі, якщо людина має певні відхилення у психіці, то це безумовно відобразиться на інших гранях, які й складають індивідуальне здоров'я особистості необхідно виокремити й таку складову, як професійне здоров'я (див. рис. 1).

Вища школа покликана не лише підготувати майбутніх учителів до здійснення професійної діяльності, а й, з урахуванням вищезазначеного, сформувати в них навички здорового способу життя. Здоровий образ життя відображає узагальнену типову структуру форм життєдіяльності студентів, для якої характерні єдність і доцільність процесів самоорганізації та самодисципліни, спрямованих на укріплення адаптивних можливостей організму, повноцінну саморегуляцію своїх сутнісних сил, дарувань та здібностей у загальнокультурному і професійному розвитку, життєдіяльності в цілому.

Рис. 1. Складові індивідуального здоров'я майбутнього вчителя

В умовах здорового образу життя відповідальність за здоров'я формується у студента як частина загальнокультурного розвитку, що виявляється в єдності стильових особливостей поведінки, здатності побудувати себе як особистість відповідно до власних уявлень про повноцінне в духовному, моральному і фізичному ставленні до життя. [1]

З огляду на зазначене, вчитель повинен бути готовим до здійснення такої діяльності в умовах загальноосвітнього навчального закладу, а підготовка до неї повинна відбуватись у навчально-виховному процесі вищої школи. Відомо, що у хворих учителів не може бути здорових учнів, тому важливо, щоб подаючи приклад своїм вихованцям, учитель був здоровим і фізично, і морально, і психічно; не лише пропагував здоровий образ життя, а й сам дотримувався його в повсякденному житті та

діяльності для власного оздоровлення. [4, - с. 170-175.]

Вища школа покликана не лише підготувати майбутніх учителів до здійснення професійної діяльності, а й сформуванню здорового образу життя. Здоровий образ життя учителя загальноосвітніх навчальних закладів, на нашу думку, передбачає сформованість навичок повсякденної поведінки, що спрямована на збереження і зміцнення власного здоров'я (фізичного, психічного, морального, духовного соціального, професійного), дотримання ціннісних настанов щодо здоров'я і здійснення педагогічної діяльності, що ґрунтується на організації навчально-виховного процесу з урахуванням формування здоров'язбережувальних навичок і вмій. [5, с. 243-246].

Список використаних джерел

1. Антонова О.Є. Професійна підготовка педагогічно обдарованої молоді у контексті ідей І. Огієнка. Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/7930/97/>
2. Бочелюк В.Й. Дозвіллезнавство / В.Й.Бочелюк, В.В.Бочелюк. Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/bocheluk12.html
3. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник / Н.П.Волкова. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 256 с. (Альма-матер).
4. Євтух М.Б. Сучасні тенденції професійної підготовки вчителя / М.Б.Євтух // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі: зб. наук. пр. – Рівне: «Волинські береги», 2022. – Вип.3.
5. Мельничук І.М. Загальна методична характеристика тренінгів: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Освітні інновації: філософія, педагогіка, психологія», (16 – 17 квітня 2020 року) / І.М. Мельничук – Суми : ВТД «Університетська книга», 2008.

РОЛЬ ЗАСОБІВ І МЕТОДІВ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ

Кузьменко Вікторія Юрївна

Старший викладач кафедри фізкультурно-спортивної реабілітації та спортивних і рухливих ігор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Денисов Сергій Петрович

студент 2 курсу спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Качур Євген Юрїйович

кандидат медичних наук, доцент кафедри фізкультурно-спортивної реабілітації та спортивних і рухливих ігор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Неухильне зростання кількості людей з інвалідністю – важлива проблема сучасного суспільства, а його гуманізація ставить перед вченими складне завдання з організації

допомоги цьому контингенту – пошуку ефективних педагогічних методів як в корекції порушених функцій, так і в їх успішній соціалізації.